

natte kleedingstuk boven het fornuis op, dat knetterend stond te branden en een heerlijke warmte afgaf. Tevreden keek ze er naar. 't Boezeroen zou binnen een uur wel zóó droog zijn, dat ze het kon strijken. Wat een geluk, dat ze zich op deze manier had weten te redden!

Toen ging de deur open, die op de algemeene gang uitkwam.

„Wat ben ü vroeg opl!”

De bovenbuurvrouw trad nader.

Jannetje schrok zóó geweldig, dat ze meende om te vallen van verbouwereerdheid.

Er viel niets te verheimelijken.

De teil met zeepsop, de emmer met spoelwater, 't bakje met 't geblauwselde stijfseiwater, het uitgehangen boezeroen, waarvan de gespreide mouwen als twee armen waren, die om erbarming en begripen smeechten. Jannetje zag zich betrapt en verraden, beschuldigd en veroordeeld. Ze moest nu bekennen hoe arm ze was, blootgeven haar bitter gebrek, prijsgeven haar eer van overleggende huisvrouw, ja, wat erger was, zij stond daar gebrandmerkt als een schendster van de Zondagsrust.

Een vlijmende pijn sneed haar door het hart.

„Ja,” zei ze benepen en verlegen, „het kon niet anders..... het moest wel.”

De buurvrouw stond stil, handen in de zijden, met een strengen, afkeurenden trek op 't witte, magere gezicht.

Ze begrèèp niet. Ze veroordeelde slechts. Ze zei alleen: „'t Is wat te zeggen!” draaide zich om en ging heen.

Jannetje voelde al de zwaarte van buurvrouws oordeel.

De bitterheid van deze schijnbaar onbeduidende inmenging pijnigde haar dusdanig, dat ze in hulpeloze kleinheid en bangheid, hardop begon te snikken.

Het hout in het fornuis knetterde vrolijk, maar in Jannetjes hart was 't duister en droevig. Een golf van bange zorg overweldigde haar. Wat moest er van dit alles komen? Kon zij het helpen? Neen, immers.

Als een beeld van treurigheid zonk ze op den keukenstoel neer, de handen voor het gezicht, steeds schreiend. Ze voelde zich ten einde raad.

Opeens spitste ze de ooren. Een plank kraakte ergens. Daar was Harmen, slechts half gekleed, ongeschoren en met verwarde haren. „Wat is dat hier? Ik ben wakker geworden..... ik denk waar is ze? 'k Ging er uit om te kijken wat er was. Wat doe je? Wat scheelt er aan, meid?”

Eerst begon ze nog heviger te schreien, maar toen Harmen met onbeholpen hartelijkheid zijn arm om haar schouders legde, bedaarde ze. Spoedig kreeg ze de macht over haar stem terug en beleed hem wat ze tot elken prijs voor hem had willen verzwijgen.

Harmen begrèèp.

De liefde kan alles begrijpen en veroordeelt niet.

Harmen zei opeens: „Wel verduid!” en liep weg.

Hij bedoelde met den wel wat vreemd aandoenden uitroep enkel goeds.

Hij liep doelbewust naar het zolderkamertje, klom op een stoel en greep in het nog half duister in 't berghokje boven de bedstede, regelrecht op de juiste plek, naar 't rolletje rijksdaalders.

Hij nam groote passen en gleed twee treden tegelijk van de trap af naar beneden. Wild door de sterke emotie, wierp hij Jan-

netje de zware rol geldstukken in den schoot.

Ze had zich intusschen opgericht en schreide niet meer, maar wachtte af wat Harmen eigenlijk aan het bedisselen was.

Zij betastte sprakeloos het lompe, vreemd harde pakje.

Er daagde haar een licht.

Was het de uitkomst? Was het geld? Langzaam en schuchter maakte ze de knopen los van 't oude, vergeelde stukje katoen en pelde het rolletje los uit het papier. De rijksdaalders klikten tegen elkaar, blonken in het morgenlicht.

„Waar heb je al dat geld vandaan, jong?”

„Ja,” zei Harmen met een loozen trek op z'n verweerd goedhartig gezicht, „waar heb ik dat vandaan?”

„Gespaard?” vroeg ze.

Haar gezicht en haar stem waren een en al verbazing en blijdschap.

„Van overwerk,” zei hij, met ingehouden stem, „'t is voor jöu. Ik had gedacht er van den winter een kachel van te koopen, maar bewaar jij 't nou maar en koop er een nieuw

boezeroen van, dan zijn je eerste groote zorgen van de baan.”

Jannetje zat verbluft, onafgebroken dan naar 't geld, dan naar hem te kijken. Eindelijk zei ze met trillende stem: „Dat is een wonder!” en viel hem om den hals, het pakje rijksdaalders nog in de eene hand.

„Dat je zóóveel bij elkaar kon sparen! Harmen, Harmen! 't Is een besturing!”

* * *

Den verderen dag was er één jubel in haar ziel. Tallooze malen zong ze met mond en hart den psalm des geloofs, die haar gebeden bevestigde: Maar de Heer zal uitkomst geven, Hij, Die 's daags Zijn gunst gebiedt, 'k Zal in dit vertrouwen leven en dat melden in mijn lied.

En diep in haar rees de troost, als ze aan buurvrouws boezen blik dacht: wat zal mij een nietig mensch doen?

Ze vreesde voorshands niet, en nam goedmoedig haar pelgrimsstaf weer op.

KATTEBELLETJES DOOR H. RINGELENSTEIN

In 1879, het jaar na het Volkspetitionnement en vóórdat de eerste Uniecollecte werd gehouden, verscheen in het spotblad *Uilenspiegel*, nummer van 16 Aug. 1879, onderstaande prent.

DE COLLECTE VOOR DE SCHOOL MET DEN BIJBEL.

„Hoor'es, broeder — is het te doen om m'n naam onder een stuk pampier te schrijven, dan ben 'k je man; maar om geld mot je niet komen. De tijden zijn veel te slecht, en den Bijbel krijgen we, ook zonder je scholen, voor niemendal.....”

Dit is van een voorstander van het Openbaar Onderwijs, die vóór de geschiedenis stond.

* * *

In 1933 zond Zijne Excellentie Mr. Marchant, Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, en lid van „Volksonderwijs”, een circulaire aan de gemeentebesturen, waarin hij, met het oog op den noodtoestand der publieke financiën, aandrang op opheffing van kleine openbare scholen.

„Volksonderwijs” ontketende tegen dit voornemen een felle actie, waarbij zelfs geruchten de ronde deden, als zouden pogingen worden aangewend om in plaats van op te heffen openbare scholen, neutrale bijzondere scholen op te richten.

In een officieel antwoord op officieele vragen, officieel door een Kamerlid gesteld, merkt de heer Marchant, Minister enz. (z. b.) op:

„Dat echter voor het oprichten van neutrale bijzondere scholen de waarborgsommen zullen worden bijeengebracht, meent de Minister te moeten betwijfelen.”

Dit is van een voorstander v. h. Openbaar Onderwijs, die achter de geschiedenis staat.